

Publikacja wniosku o rejestrację nazwy zgodnie z art. 50 ust. 2 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych

(2021/C 325/06)

Niniejsza publikacja uprawnia do zgłoszenia sprzeciwu wobec wniosku zgodnie z art. 51 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 ⁽¹⁾ w terminie trzech miesięcy od daty niniejszej publikacji.

JEDNOLITY DOKUMENT

„Lički škripavac”

Nr UE: PGI-HR-02600 – 18 marca 2020

ChNP ( ) ChOG (X)

1. Nazwa lub nazwy

„Lički škripavac”

2. Państwo członkowskie lub państwo trzecie

Chorwacja

3. Opis produktu rolnego lub środka spożywczego

3.1. Typ produktu

Klasa 1.3. Sery

3.2. Opis produktu, do którego odnosi się nazwa podana w pkt 1

„Lički škripavac” jest miękkim, tłustym serem otrzymywanym w wyniku koagulacji surowego lub pasteryzowanego pełnego mleka krowiego z wykorzystaniem podpuszczki i kultury starterowej oraz z oddzieleniem serwatki. Ser nie jest poddawany dojrzewaniu i w związku z tym nie posiada skórki.

„Lički škripavac” ma miękką, sprężystą konsystencję i cylindryczny lub prostokątny kształt. Ser waży co najmniej 240 g, a jego powierzchnia ma barwę mlecznobiałą; ser pozbawiony jest skórki. Wnętrze jest gładkie, bez otworów lub z nielicznymi otworami spowodowanymi zatrzymaniem serwatki podczas formowania sera. Charakteryzuje się mleczno-słodkim i umiarkowanie słonym smakiem. Ser odznacza się charakterystyczną sprężystą konsystencją, a ponadto „skrzypi” podczas spożycia – stąd nazwa „Lički škripavac” [co w swobodnym tłumaczeniu oznacza „skrzykrzypiący ser z Liki”].

Zawiera co najmniej 50 % suchej masy i co najmniej 45 % tłuszczu w suchej masie.

Właściwość polegająca na „skrzypieniu” utrzymuje się, w zależności od jakości mleka, przez pierwsze 5–7 dni i może zostać ponownie aktywowana przez zanurzenie sera, pozostającego w oryginalnym opakowaniu próżniowym, w ciepłej wodzie (40–50 °C, na czas do 2 minut).

3.3. Pasza (wyłącznie w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego) i surowce (wyłącznie w odniesieniu do produktów przetworzonych)

—

3.4. Poszczególne etapy produkcji, które muszą odbywać się na wyznaczonym obszarze geograficznym

Wszystkie etapy produkcji sera „Lički škripavac” – od produkcji mleka i zaprawienia go podpuszczką po solenie, formowanie i prasowanie sera – muszą odbywać się na obszarze geograficznym, o którym mowa w pkt 4.

⁽¹⁾ Dz.U. L 343 z 14.12.2012, s. 1.

3.5. *Szczegółowe zasady dotyczące krojenia, tarcia, pakowania itp. produktu, do którego odnosi się zarejestrowana nazwa*

—

3.6. *Szczegółowe zasady dotyczące etykietowania produktu, do którego odnosi się zarejestrowana nazwa*

Produkt końcowy musi być opatrzony datą pakowania wraz z następującą adnotacją dla konsumenta: „Jeżeli od daty pakowania upłynęło 7 dni lub więcej, należy zanurzyć zapakowany ser w ciepłej wodzie (40–50 °C) na 2 minuty przed jego otwarciem, aby ponownie skrzypiał”.

Podczas wprowadzania produktu końcowego do obrotu musi on być oznaczony wspólnym znakiem „Lički škripavac”. Znak jest okrągły, jego tło jasnoniebieskie na górze, niebieskie w środku i zielone na dole. Słowo „LIČKI” występuje w kolorze białym na jasnoniebieskim tle, a słowo „ŠKRIPAVAC”, również w kolorze białym, widnieje na tle zielonym. W środku okręgu przedstawiono stylizowaną czapkę licką. Wszyscy użytkownicy chronionego oznaczenia geograficznego „Lički škripavac”, którzy wytwarzają produkt zgodnie z jego specyfikacją, mają prawo do korzystania ze wspólnego znaku na takich samych warunkach.

4. **Zwięźle określenie obszaru geograficznego**

Obszar geograficzny, w którym produkuje się „Lički škripavac”, obejmuje trzy regiony administracyjne: większość żupanii licko-seńskiej i małe części żupanii zadarskiej i karłowackiej. Obszar, na którym produkuje się „Lički škripavac”, obejmuje miasta Gospić, Otočac i Senj i gminy Donji Lapac, Karlobag, Lovinac, Perušić, Plitvička jezera, Udbina, Vrhovine i Brinje w żupanii licko-seńskiej, gminę Gračac w żupanii zadarskiej oraz miasto Ogulin i gminy Rakovica, Josipdol, Saborsko i Plaški w żupanii karłowackiej.

5. **Związek z obszarem geograficznym**

Ochrona nazwy „Lički škripavac” opiera się na renomie, jaką produkt ten zdobył przez wiele lat tradycyjnej produkcji na określonym obszarze geograficznym, o którym mowa w pkt 4.

Od wieków rozwija się umiejętności serowarskie w celu poprawy jakości diety ludzi, a także w celu jak najlepszej konserwacji i jak najdłuższego przechowywania mleka. W przeszłości większość serów produkowano w taki sposób, aby wytrzymały długie podróże ze wsi do miast, podczas gdy „Lički škripavac” pojawił się ze względu na fakt, że długie zimy i drogi nieprzejezdne ze względu na śnieg i zaspy śnieżne uniemożliwiały transport produktu z odległych wiosek odciętych przez śnieg do pobliskich miast. Właśnie dlatego tradycja produkcji sera „Lički škripavac” jest kultywowana przez mieszkańców pasm Wielka Kapela i Welebit po stronie wybrzeża i w Lice. Jest to specyficzny produkt regionalny ludności zajmującej się chowem zwierząt gospodarskich, która produkowała ten ser wyłącznie na własne potrzeby.

Jeżeli chodzi o historię i tradycję związaną z serem „Lički škripavac”, ten miękki ser służył przede wszystkim zaspokajaniu potrzeb żywieniowych miejscowej ludności, zwłaszcza podczas długich, śnieżnych miesięcy zimowych typowych dla obszaru geograficznego, o którym mowa w pkt 4, kiedy często mieszkańcy nie mogli opuścić domów ze względu na złe warunki pogodowe.

Inny związek z wyznaczonym obszarem geograficznym dotyczy właściwości „skrzypienia”, która wynika z wysokiej zawartości tłuszczu mlecznego i białka mlecznego w mleku, co z kolei jest wynikiem specyficznej diety krów na tym obszarze.

„Lički škripavac” jest nie tylko przydatnym produktem w codziennym życiu mieszkańców górzyskiej części Primorje i Liki, lecz także charakterystycznym symbolem regionalnej tożsamości producentów.

Renomę produktu potwierdzają rozmaite tradycyjne imprezy handlowe i kulturalne, podczas których prezentuje się tradycje, zwyczaje i dziedzictwo kulturowe regionu Lika. Wydarzenia te obejmują doroczną wystawę produktów tradycyjnych Jesen u Lici [Jesień w Lice], która odbywa się w mieście Gospić w pierwszy weekend października każdego roku od 1998 r. i która zachęca do rozwoju lokalnej produkcji na obszarach wiejskich w Chorwacji oraz ogólnie do turystyki na tym obszarze. Podczas tego wydarzenia producenci prezentują swoje lokalne produkty, w tym „Lički škripavac”, i demonstrują tradycyjny sposób ich wytwarzania. Wydarzenie organizowane jest na głównym placu miasta i w ciągu 3 dni bierze w nim udział ponad 300 wystawców z Chorwacji i krajów sąsiadujących oraz średnio 30 000 odwiedzających. W jego ramach tradycyjnie ocenia się sery, w czym „Lički škripavac” odgrywa bardzo ważną rolę, regularnie zdobywając nagrody za swoje walory i doskonałą jakość.

Producenci sera „Lički škripavac” uczestniczą też w innych targach krajowych i zagranicznych, podczas których promują ser „Lički škripavac”, takich jak śródziemnomorskie targi zdrowej żywności, ziołolecznictwa i przedsiębiorczości ekologicznej w Dubrowniku czy targi serów w Grubišno Polje, gdzie prezentuje się sery wysokiej jakości.

O jakości i renomie sera „Lički škripavac” świadczą liczne nagrody i złote medale zdobyte przez producentów tego sera. Producenci z żupanii licko-seńskiej uczestniczyli ze swoimi produktami w 2019 r. w Międzynarodowych Targach Rolniczych w Nowym Sadzie, które są największym wydarzeniem rolniczym w Europie Południowo-Wschodniej i w których uczestniczą najważniejsi producenci z tego sektora gospodarki. Zdobyli oni główny złoty medal w ramach oceny jakości produktów mlecznych, serów i lodów, przy czym nagrodzono również „Lički škripavac”. W targach CROAGRO w 2019 r. w Zagrzebiu uczestniczyło około 460 wystawców z 28 krajów. W ramach tego wydarzenia przeprowadzono krajową ocenę serów następującą po sześciu ocenach na szczeblu regionalnym, a serowi „Lički škripavac” przyznano złoty medal.

Ponadto w celu zwiększenia widoczności i promowania produkcji tradycyjnych serów, wśród których znacząco wyróżnia się „Lički škripavac”, rada turystyczna żupanii licko-seńskiej zainicjowała i wdrożyła projekt szlaku serów w tej żupanii.

Poza renomą, jaką odznacza się „Lički škripavac”, podczas wydarzeń, w ramach których promuje się jego nazwę i jakość, a także widoczność regionu, z którego pochodzi, jego rozpoznawalność znalazła również wyraz w różnych artykułach naukowych, takich jak opracowanie Martiny Marić, Mladenki Šarolića, Mirko Smoljića, Maji Macury i Marijo Čačmića (2010 r.) „Sery chorwackie i importowane na rynku krajowym”, w którym stwierdzono, że „Region Liki słynie z produkcji sera »Lički škripavac«”. Opracowanie to opublikowano w ramach w 2. KONFERENCJI MIĘDZYKRAJOWEJ „Vallis AUREA” w 2010 r., s. 779–783.

W przeprowadzonym niedawno w 2020 r. badaniu „Povezanost sira škripavca s područjem njegove proizvodnje” [Związek „skrzypiącego” sera z jego obszarem produkcji] Roberta Lovrinov, studentka Wydziału Rolnictwa [Uniwersytet w Zagrzebiu], wykazała, że aż 76 % badanych osób kojarzyło „skrzypiący” ser z Liką jako obszarem pochodzenia.

W 2008 r. „Lički škripavac” włączono do wykazu chronionych skarbów kultury chorwackiego Ministerstwa Kultury (decyzja Ministerstwa Kultury określająca cechy charakterystyczne niematerialnego skarbu kultury, Zagrzeb, 2008 r.).

O znaczeniu sera „Lički škripavac” jako produktu, który decyduje o charakterze regionu Liki, świadczy również fakt, że ser ten został uwzględniony w 2007 r. w opracowaniu książkowym „Vodič kroz hrvatske gastro ikone” (chorwackim przewodniku dla smakoszy), w którym ser ten przedstawiono jako produkt specyficzny dla regionu Liki. Uwzględniono go również w broszurze „Hrvatska eno-gastronomija” [Winiarstwo i gastronomia Chorwacji], opublikowanej przez Chorwacką Krajową Radę Turystyki w 2008 r., jako cechę charakterystyczną lokalnej gastronomii Liki.

Odesłanie do publikacji specyfikacji produktu

(art. 6 ust. 1 akapit drugi niniejszego rozporządzenia)

https://poljoprivreda.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/hrana/zoi-zozp-zts/dokumenti-zoi-zozp-zts/Izmijenjena_Specifikacija_Licki_skrpavac.pdf